

er et tekstutdrag fra debattinnlegget «På sporet av den tapte tid» (Astrup, 2023) av tidligere kommunalminister Nikolai Astrup (H):

«Den siste tiden er det heldigvis blitt mer debatt om mobilbruk – og da særlig blant unge. En lærer fortalte nylig om funn fra hans egne elever. Gjennomsnittlig mobilbruk lå på rundt 45 timer i uken. Over 6 timer per dag! Hva gjør denne mobilbruken med oss, med de unge? Noe vet vi. Sosiale medier gir bekreftelse, men også det motsatte. Psykiske lidelser, utestengelse, digital mobbing og svekket konsentrasjonsevne er noen av sideeffektene. Barn utsettes for innhold som er tilpasset voksne. [...] Jeg er i utgangspunktet liberal. Men barns selvregulering av mobilbruk og sosiale medier fungerer ikke i praksis. Foreldre klarer heller ikke å enes om en fornuftig vei. [...] Tiden er derfor kommet for å snakke om reguleringer.»

Vi får et klart inntrykk av at teksten er argumenterende, men hva argumenterer den for eller mot? Siden Astrup lister opp negative følger av sosiale medier («[p]sykiske lidelser, utestengelse, digital mobbing og svekket konsentrasjonsevne»), er det rimelig å tenke at han argumenterer for å begrense mobilbruk og særlig bruk av sosiale medier. At Astrup også viser til mobilbruk blant skoleelever, gir oss grunn til å tenke at det nærmere bestemt dreier seg om mobilbruk blant unge eller kanskje mobilbruk på skolen spesielt. I tillegg peker Astrup på at mobilbruken bør begrenses gjennom regulering. Han mener med andre ord ikke at det er tilstrekkelig at foreldre griper fatt i problemet, men at vi trenger strengere regler for eksempel gjennom lov eller forskrift.

TIPS

til å finne standpunkt

- Standpunktet er hovedpåstanden det argumenteres for eller mot (selv om argumentene ikke nødvendigvis er gode).

- Standpunktet er typisk noe det er uenighet om, eller som er uavklart.
- Kunnskap om debattkonteksten, tema og deltakerne i debatten kan gjøre det enklere å finne ut hva standpunktet er.
- Når vi skal analysere argumentasjon, finner vi ofte ikke en enkelt setning i innlegget som er dekkende for standpunktet. Da må vi selv finne en omformulering som er dekkende for hovedpåstanden.
- Standpunktet bør formuleres som én enkelt påstand med en deklarativ (fortellende) setning.
- Standpunktet må ikke forveksles med overskrifter eller ingresser i et debattinnlegg. Disse er ofte ikke skrevet av forfatteren selv, men valgt av debattredaksjonen eller avisdesken.

På bakgrunn av dette kan vi forsøksvis formulere et standpunkt vi mener representerer forfatterens syn som i diagram 2.

Vi bør innføre reguleringer som begrenser mobilbruk og bruk av sosiale medier blant unge i Norge.

Diagram 2.

Som i eksemplet over er dette ikke en setning som Astrup selv bruker, men et forsøk på å formulere en setning som fanger meningsinnholdet i Astrups standpunkt. Husk imidlertid at når vi tillegger forfatteren en mening, må vi være varsomme. Det er avgjørende at vi finner dekning i teksten for tolkningen av